

Locuint'a Redactorului

Cancelari'a Redactiunii

e in
Strat'a tragatoriului (Ló-
vésztele), Nr. 5.Scrisorile nefrancate nu se vor
primi decât numai de la correspon-
dintii regulari ai „Federatiunii.”
Articlii tramisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Prețulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre șase lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu întregu . . . 12 „ „ „

Pentru inserțiunile:

prea. întregu 30 Fr. = 30 Lei u.
„ 6 lune 16 „ = 16 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru inserțiunile:

10 cr. de linia, si 30 cr. taxa tim-
brale pentru fiecare-care publica-
țiune separată. In loculu deschis
20 cr. de linia.
Unu exemplariu costa 10 cr.

Autonomi'a catolica ungresca si Ro- manii gr. cat.

Impedecatu prin unu morbu mai indelungatu
da continuá ciclulu articliloru inceputi, grabescu
reapucá firulu intreruptu cu atátu mai vertosu,
cá-ci evinemintele in acesta cestiune importante,
se imbuldie-cu si deslegarea se apropia. A fora de
cesti'a se mai ivi pre neasceptate si conferinti'a
de Alb'a-Juli'a conchiamata pre a cinci-a di a
Pasceloru, adeca pre a 13/1 Aprile, a. c. Dicum
pre „neasceptate“, pentru cá nimene d'ntre roma-
nii cari ori cá deputati, ori cá functionari petrecu
aici in Pest'a, n'a avutu cunoscintia despre con-
chiamarea conferintiei mai nainte de a o ceti in
betran'a „Gazeta Transilvaniei.“ Aici, indata dupa
ce transpirá faim'a, cá ar' fi sositu de la impera-
tulu resolutiunea in cestiunea congressului beserice-
cei romane gr. cat. se fecera d'in partea mai mul-
toru romani gr. cat. intrebări la locurile compe-
tente, chiaru si la noulu ministru, pentru a poté
aflá cuprinsulu resolutiunii imp. carele se afirmá
a fi favorabile.

Repausatulu ministru alu culteloru, Eötvös,
vedindu renitenti'a Romaniloru gr. cat. de a in-
trá in adunarea autonoma a unguriloru catolici
si perseveranti'a in propusulu lor, vedindu mul-
tele petitiuni si in fine protestulu deputatoru
diecesei de Oradea-Mare, luandu in consideratiune
pote si momentulu politicu alu urmariloru even-
tuale ce ar poté isvori d'in respingerea dreptei
pretensiuni a credinciosiloru besericei romane gr. cat.
emancipandu-se încatu-va de infascinatori'a cantare a
Sireneloru ierarhiei latinesce de pernicios'a lor influen-
tia prinse in fine resolutiunea de a face representatiune
la imperatulu, propunendu a se da, cu ore cari
vonditiuni, inalt'a invointia pentru tienerea
congressului besericei rom. gr. cat. Nu cunoscemu
acele „conditiuni“ credemu inse, cá un'a si cea
principale va fi fostu, cá romanii gr. cat. se par-
tecipe apoi (adeca, dupa ce voru fi avutu congre-
sulu lor) cá parte integrante si la adunarea au-
tonomia a magiariloru catolici. De voru fi fostu
si alte „conditiuni“ nu scimu. Resolutiunea imp.
a urmatu, fora indoieia, intru intielesulu represen-
tatiunii. Dar', precum amintiram mai susu, ade-
veratulu cuprinsu alu resolutiunii imp. nu s'a po-
tutu afhá. Secretariulu minist. unu ruteanu, apoi
consiliariulu ministeriale unu Slovacu renegatu
romanofagulu Samassa, devenitu eppu, in fine in-
su-si noulu ministru Pauleru, toti, unulu cá si al-
tulu, respundeá, la intrebările ce li-se faceá, cu
formul'a identica stereotipa „lucuru s'a intorsu
spre bine.“ Pentru magiari? séu pentru Romani?
Ast'a este cestiunea, pana cá asta-di nedescureata
inca. Misteriulu este mare, ministrulu culteloru
n'a cutediatu se publice resolutiunea imper. asié
va fi vrutu consiliulu ministriloru, séu asié va fi
poruncitu stapanulu lor. Unu catielusiu politicu
nescu de la ministeriulu de interne, fostu si depu-
tatu, forte neinsemnatu, dar' cu atátu mai mar-
catu ultramuntanu, cá si omonimulu séu episcopu,
se pare a fi mirositu inse cuprinsulu resolutiunii
imp. cá-ci declará cam politienesce, dar' pucinu
diplomatiesce, noulu episcopu alu cersitoriei (asié
a caracterisatu o insu si episcopulu) diecese de Lo-
gosiu, cá dsa, politiaul reg. ung. de i-sar da poterea,
ce nu o are, (non est datum canibus judicare de
morta equorum, dice unu proverbu lat. cá-ci alt-
mintrea toti caii ar' trebui se péra) executiva po-
litienesca, ar' maná de siguru cu biciulu politicu
nescu, cá pre oi, pre romanii renitenti, chiaru si
pre deputatii cari protestara, cu D. Popfiu in frunte,
in adunarea autonoma a unguriloru papistasi!
Acestu politiaiu nesdravanu va fi infricatu de a
buna sama, pre parintele eppu Olteanu de a ei
ocupá cu atát'a sfara dar' nelegalmente in aduna-
rea auton. a papistasiloru, loculu, ce nu i-ar compe-
tente decâtu numai cá delegatu alu provinciei sale
besericesce, de carea, precum se pare, nu multu i
pasa. SS. parintele Eppu Pap-Szilágyi, facandu
memorabil'a observatiune, cá cei ce avura voin-
tia de a veni, sunt de facia, éra pre cei ce nu
venira, se nu-i mai ascepte adunarea“ o facuse

fora a consultá pre noulu séu colegu de Logosiu,
carele in emfatic'a sa cuventare (vomu publicá
intregu testulu) spuse verde, cá vine, pentru cá
are se cersiesca multe, neconsiderandu cá sorte
cersitoriloru este de a sta pururea la usia, si vai!
ce amara este m i l'a strainului „cá si umbr'a spi-
nului in postulu Craciunului!“

Dederamu asié, precum este, istoriculu ces-
tiunii congressului gr. cat. si precum s'a potutu
afhá misterios'a resolutiune, dupa câte au trans-
piratu, fora cá se fimu potutu afhá adeverat'a
stare a lucrului. De aici firesce urmara felurite
coniepture. Unii credu, cá resolutiunea imp. e
intru adeveru favorabila Romaniloru gr. cat. dar' cá
guvernulu magiaru n'a vrutu se o publice séu
pentru cá ar vre se de mai nainte ocaziune ierar-
chiei catolice ung. infensa independintiei si auto-
nomiei besericei romane gr. cat. de a luá in adunarea
auton. ung. una resolutiune favorabila Romaniloru,
prin carea ar dovedí cá si ea voiesce a li-se con-
cede congressulu, — séu pentru cá guvernulu, pre-
vedindu resultatulu adunarii unguriloru catolici,
in multe privintie contrariu intereseloru statului,
au vrutu la tempu, a face prssiune a supr'a adu-
narii cat. chiaru prin Romanii gr. cat. adeca a
scote prin manile acestoru-a castanele d'in spudia.
— Éra altii credu cá resolutiunea imp ar' fi ne-
favorabila Rloru si cá guvernulu, reflectatu d'in
partea unoru functionari romani cu influentia, te-
mendu-se de resentiu ce ar' produce respingerea
dreptei pretensiuni, si de eventualulu periclu ce
ar poté amenintiá catolicismulu, au retienutu publi-
carea resolutiunii imp.

Fie cum va fi, lucrulu remane misteriosu si
prin urmare tota procedur'a guvernului si a adu-
narii autonome a unguriloru catolici, facia de
besericea rom. gr. cat. necorecta, nead-
missibila.

Am percursu cu mare atentiune tote fasele
prie cari au trecut cestiunea congressului beserice-
cei rom. gr. cat., credemu a ne fi plinitu in asta
privintia misiunea de publicistu rom. combatendu
d'in capulu localu participarea la autonomi'a cat.
ung. nu pentru cá ne temeamu de statutele ei, de
maiorisarea eterna, etc., ci d'in principiu sustienendu
si aperandu independintia si autonomi'a beserice-
cei romane gr. cat. Asta-di ne plinimu
detorinti'a, tragundu atentiunea intielegintiei rom.
beserice si mirene de a fi intru tote cu pre-
cautiune scrupulosa si se veghiedie neadornitu,
spre a nu fi cum-va amagita, de a alunecá pre
cale falsa.

Romanii gr. cat. au se insiste cu perseveran-
tia pentru independintia nevatemata si autonomi'a
deplina a besericei lor. Ei nu se potu face instru-
mintele nimenui. Nu potu servi neci guvernului
spre a-i da ajutoriu a se trage d'in incuratura,
neci chiaru Ruteniloru gr. cat. de a i scapá de
acolo unde au intratu de buna voi'a lor.

Inteligeni'a adunata la Alb'a-Julia se merge
dreptu pre calea indegetata, neabatendu-se neci in
stang'a, neci in drept'a. Prin urmare, bine se bage
de sama, ce resolutiune are ce iee in conferinti'a
conchiamata de celu mai inaltu functionariu d'in-
tre romanii gr. cat. cátra carele noi avemu tota
increderea, cunoscundu-i parerile, in asta privintia
identice cu a toturoru celoru zelosi pentru drep-
turile besericei rom. gr. cat.

Am fi doritu cá se cunoscemu programulu
conferintiei, pentru cá se potemu face observările
nostru. Dupa impartesirile verbale, primite de la
D. Convocatoriulu, suntemu odihniti.

Am fi doritu in fine, cá iniciativ'a la convo-
carea conferintiei, se fie esitu de la capulu beserice-
cei rom. gr. cat. cu atátu mai vertosu, cá-ci pre-
cum aflaramu, sub numirea „intielegintia“ s'ar' in-
tielege nu numai mirenii ci si preutii gr. cat.

Camer'a reprezentatoriloru Ungariei.

Siedinti'a de la 31. mart. 1871.

Presiedintele Paulu Somssich deschide siedinti'a ca-
meri reprezentatoriloru la 9 ore a. m. — D'in partea gu-vernului au fostu de facia ministrii: Carolu Kerkápoly,
Teodoru Pauler, Balt. Horváth, Stefanu Gorove si Vilhelmu
Tóth.

Dupa cetirea si verificarea processului verbalu alu sie-
dintiei d'in urma, Stefanu Majláth, Ioanu Vidats, ministrulu
Gorove si Colomanu Széll presinta mai multe petitiuni, cari
se trecu la comisiunea petitiunaria.

Albertu Németh si-reinnoiesce proiectulu séu de
resolutiune despre desfiintierea regaliloru mai mice, presin-
tatu inca in un'a d'in sesiunile trecute si remasu nedelibe-
ratu. — Se va tipari si distribui.

Emericu Ivánka pune pre biurulu camerei unu pro-
iectu de lege, care se va tipari si distribui.

Dupa ace'a camer'a trece la ordinea dílei si continua des-
baterea speciale a supr'a cestiunii besericee „Santei Treime“ d'in
Brasiovu. Dupa ce vorbescu cinci-spre-dieci oratori la ace-
stu obiectu, se submitu la votu propunerea comisiunei pe-
titiunaria si se respinge. — Ministrulu de culte si instruc-
tiune publica a fostu propusu in siedinti'a precedentu (30.
martiu), ca camer'a se admita amendamentulu comisiunei
petitiunaria fara neci una motivare. Inainte de a se votá
a supr'a acestei propuneri, Colomanu Tiszza obsérva, cá
camer'a nu pote submitu la votu una propunere presintata
de una persona, carea nu e membru alu camerei. — In ur-
ma acestei observatiuni, Franciscu Pulszky dechiaru cá
primesce de a sa propunerea ministrulu Pauler, carea
se si accepteaza.

Dupa ace'a se ceteasca a trei-a ora si primesce defini-
tivu proiectulu de lege despre organizarea comuneloru. —
Se tramite camerei magnatiloru.

Urméza proiectulu de resolutiune alu deputatulu Ern.
Simonyi, presintatu cu ocaziunea desbaterei generale a
supr'a bugetulu ministrulu de comunicatiune. Proiectulu
d'in cestiune dispune ca camer'a se esmita una comisiune
de 12 membri, carea va avé se statoreasca unu sistemu de
siosele, cai ferate si de canale pentru Ungari'a, se propuna
unu modu relativu acoperirea spesuloru necesarie pentru ese-
cutarea acestui sistemu, si se-si deé opiniunea cu privire la
despusetiunile legislative, pentru ca estu-modu mediu-locele
de comunicatiune se correspunda recerintieloru comer-
cialu si industriei. — Comisiunea va consiste d'in 8 membri ai
camerei reprezentatoriloru si d'in 4 ai camerei magnatiloru.

Ernestu Simonyi, desfasurandu importantia cáli-
loru de comunicatiune, recomanda camerei primirea projec-
tulu séu de resolutiune.

Ministrulu de comunicatiune, Stefanu Gorove, de-
chiaru cá proiectulu d'in cestiune nu se pote neci decâtu
esecutu, d'in care cauza propune respingerea lui, ce'a ce se
si intempla.

Urméza discussiunea daca are séu nu se se puna in
desbatere proiectulu de resolutiune alu deputatulu Irányi,
dupa care toti oficialii, inainte de a fi admisi in servitiu,
au se fia supusi unu essamenu. Se decide a se pune la
ordinea dílei dupa deliberarea proiectulu de lege despre regu-
larea relatiuniloru urbariale.

Urméza proiectulu de resolutiune alu lui Baltasaru
Halász, prin care cere ca camer'a se puna la ordinea
dílei proiectulu de lege despre venatu si votulu séu sepa-
ratu facutu cu privire la acestu proiectu. — Se decide a se
pertratá dupa deliberarea proiectulu urbarialu.

Se pune in desbatere proiectulu de lege despre regu-
larea relatiuniloru urbariale. — Raportorele comisiunei cen-
trale, Emericu Huszár, recomanda camerei, in cuvinte
putiene, acceptarea acestui proiectu de lege. — Se primesce
unanimu de basa pentru desbaterea speciale.

§-ii 1—9 se admitu fara modificatiune. Cu privire la
§-ulu 10, care trateze despre ocupatiuni, Colomanu Tiszza
a propune a se lasá in suspensu, pentru ca se se discute me-
ritorialu in siedinti'a venitoria (1. aprile.) Propunere se ac-
cepteaza.

Dupa ace'a se primescu nemodificati §-ii 11—15, si
cu acest'a

Siedinti'a se inchiaia la 2 ore d. m.

Siedinti'a de la 1. aprile, 1871.

Presiedinte: Paulu Somssich. Pre bancele ministeriale:
Carolus Kerkápoly, Iosifu Szilágyi si Balt. Horváth. — Dupa
verificarea processului verbalu alu siedintiei precedentu, pre-
siedintele comunica, cá ministrulu financiiloru l'a incunos-
ciintiatu prin una epistola, cum-cá in urm'a aprobării d'in
partea Majestáti Sale, s'a deschisu a dou'a loteria ungresca
de statu, a carei-a venitu curatu este menitu pentru ajuto-

rarea honvediloru d'in 1848/9, deveniti invalidi. Totu-una-data spune, că ministrul financiaru i-a tramisu 1000 de losuri, pre cari le-a depusu in cuestura, de unde deputatii si-le potu cumperá dupa placu. — Dupa ace'a presinta una petitiune a comitatului Pest'a-Pilisiu-Soltu, prin carea camera este rogata a delibera cátu mai curundu proiectele de legi despre libertatea religionaria si casatori'a civila. — Petitiunea se trece la comisiunea petitiunaria.

Ministrulu Iosifu Szlavý pune pre biurulu camerei proiectulu de lege despre rotundimea náiloru. — Se va tipari si tramite la sectiuni spre deliberare.

Alesandru Kórmény interpelleza pre ministrulu pentru aপরera tieriei in privint'a translocării regimentelorunguresci d'in Dalmati'a. — Interpellatiunea se va comunica ministrului concernente.

Comisiunea economica relateza in sprivint'a sporirei salarului pentru siefulu biurului stenograficu. — Raportulu se va tipari si pune la ordinea dílei.

Augustu Pulszky pune pre biurulu camerei raportulu comisiunei centrale, relativu la proiectele de legi despre impreunarea cáliilor ferate austriace cu cele d'in Sasoni'a, si despre construirea cálii ferate Eperjes-Tarnov. — Raporturile se voru tipari si pune la ordinea dílei.

Valentinu Császár presinta registrulu alu 41. despre petitiunile deliberate de comisiunea petitiunaria. — Se va tipari si pune in desbaterea camerei.

Dupa ace'a camera trece la ordinea dílei: continuarea desbaterei speciale a sup'ra proiectului de lege despre regularea relatiunilor urbariale.

§-ulu 10, lasatu in suspensio in siedint'a precedinte, se admite in textulu comisiunei centrale. Dupa ace'a §-ii 16—58 se primescu parte fara observatiune, parte cu orecari modificatiuni nesentiale.

Relativu la §-ulu 59, deputatulu Sigismundu Popu propune, ca procesele pendinte se se delibere dupa legile esistente pana acum'a, era dr. Iosifu Hodosiu face amendamentul, ca in locu de „dupa diu'a in carea se va publica acesta lege“, se se dica: „dupa diu'a in carea va intrá in vietia acesta lege.“

Tom'a Vécsény vorbesce contr'a modificatiunei deputatului Sigismundu Popu, si, submitendu-se la votu, camera adopta paragrafulu d'in cestiune in textulu comisiunei centrale.

Siedint'a se inchiaia la 11½ ore a. m.

Cerneuti, in martiu 1871.

Congressu besericescu gr. orient. in Bucovin'a. Precum este cunoscutu, comunitatile besericesci gr. or. d'in Bucovin'a au nesuitu inca de multu tempu a-si valida dreptulu relativu la administrarea propria a averei besericesci si a fonduriloru religionarie. Dupa aceste nesuintie seriose si neobosite, li-a succesu, in fine, a indupleca guvernulu d'in Vien'a, de a li concede spre scopulu mentiunatu tenerea unui congressu besericescu gr. or. bucovinenu in Cerneuti. Pentru-ca acum congressulu se se pota conchiamá cátu mai curundu, se cere formarea unei legi de alegere correspundietoria. Spre desbaterea si stabilirea unei asemenea legi s'a si tienutu, in 13. martiu, sub presiedint'a siefulu tieriei, br. Pino, una adunare prealabile mista, constatatoria d'in 18 membri mireni si 18 preuti, parte alesi, parte convocati. Presiedintele, si totu-una-data reprezentantele guvernului, dechiará inainte de tote, cá guvernulu si tiene de detorintia serioasa a mediuloci resolverea drepta si pentru toti multiumitoria a cestiuniloru pendinti pre terenulu intereselor besericesci, er' dinsulu, ca reprezentante alu guvernului, si-va dá totu succursulu posibilu. Dupa aceea adunarea alese una comisiune mista de optu membri, patru mireni si patru preuti, ca se elaboreze proiectulu legii de alegere si se-lu presinte adunării spre desbatere si acceptare. Comisiunea alesa elabora proiectulu respectivu in cinci díle si lu-asternu apoi unei noue adunari plenarie spre desbatere. Intreg'a adunare se invol, ce e dreptu, ca congressulu besericescu gr. or. bucovinenu se consiste d'in 48 de membri, dar, la cestiunea, cá cáti membri se se alega d'entre mireni si cáti d'entre preuti, se esca una disputa infocata intre aceste dooe partite. Preutii doriáu una proportiune egale, adeca membrii se fia diumetate alesi d'entre mireni, er' cea-lalta diumetate d'entre preuti, mireni d'in contr'a cereau, ca trei partii se fia mireni si numai una parte preuti. Punendu se cestiunea la votu, propunerea mireniloru cadiu, er' a preutiloru se primi. Contr'a acestui conclusu, mireni protestara la inaltulu guvernulu, si astu feliu, pana-ce se va decide a sup'ra acestui protestu, s'a sistatu ori ce discussiune seu consultare ulterioara a sup'ra proiectului legii de alegere la congressulu besericescu gr. or. in Bucovin'a.

Interpellatiunea deputatului Iosifu Popu

adresa ministrului de culte si instructiune publica in siedint'a de la 30. martiu, in privint'a intregireila suma de 300 fl. a congruei preutiloru d'in partile reincorporate Ungariei.

Considerandu cá pentru preutii, cari functiunea in parochie apartenentorie la dieces'a gr. cat. a Gherlei si aflatorie in partile reanessate cátra Ungari'a, anume in Chiorn, Solnoculu-de-mediulocu, Crasn'a si Zrandu, s'a licuidatu prin decretulu fostei locutientie, de datu 14. oct. 1866, Nr. 78128, numai 2/7 d'in competint'a ce li se cade d'in fundulu religionariu alu Ungariei, pana candu cei-alti preuti gr. cat. d'in alte comitate ale Ungariei se bucura de intreg'a competint'a lor d'in fundulu religionariu, la carea si preutii gr. cat. d'in susu numitele partii au asemenea dreptu in urm'a reincorporatiunei;

considerandu, cá preutii greco-catolici d'in partile reanessate se lupta cu cea mai mare saracla, cá-ci in mai multe locuri nu au neci chiaru portiune canonica, era credintiosii, apesati prin multele dári de statu, comitatense si comunali, nu se bucura de una atare stare materiala, ca se pota alina sortea preutiloru lor;

considerandu, cá fundulu religionariu alu Ungariei dispune de sume considerabili si de mai multe mii jugere, cari aducu venituri insemnate, si cá destinatiunea acestui fondu este de a ajutá si pre preutii gr. cat. d'in partile reanessate Ungariei;

considerandu, cá acestu fondu se afla in presinte sub dispusetiunea ministerului regescu magiaru, respective sub a dlui ministru de culte si instructiune publica;

dupa-ce preutii gr. cat. d'in numitele partii au recursu in acesta privintia, pre calea consistoriului d'in Gherl'a in 15. decembre a. t., la dlu ministru de culte si instructiune publica alu Ungariei;

dreptu-ace'a am onorea de a indrepta cátra dlu ministru de culte si instructiune publica urmatori'a interpellatiune:

Are dlu ministru de culte si instructiune publica intentiunea de a intregi in favorulu preutiloru gr. cat. d'in asié numitele partes, precum Chiorn, Solnoculu-de-mediulocu, Crasn'a si Zrandu, congrua loru anual de 300 florini, ce li se cuvine d'in fundulu religionariu d'in Ungari'a si de a li licuidá acesta suma inca in decursulu acestui anu, seu esistu ce-va pedece in acesta privintia, si daca esistu, cari sunt aceste pedece?

Pest'a, in 30 martiu 1871.

Iosifu Popu,
deputatu distale alu cerculu
electoralu Siomcut'a-Mare, d'in
Chiorn.

Ce este cestiunea Oriintelui

pentru Russia si Prusso-Germania?

(Urmare.) *

D'in Fadeiew, Arkolay si consocii loru cunoscemu centrulu de intalnire si punctulu de demarcatiune in politic'a russo-prussa.

Prin sistemulu de combinatiune si prin logic'a acelor scrieri amu poté conchide fara sfiela la unu conflictu inevitabilu in Oriinte, si amu poté chiaru sustiené cu multa probabilitate, cá avelu-si motivu, care a unitu ieri la apusu pre cele dooe poteri nordice, le va desbiná mane la noi.

Apropiatulu viitoru ni va probá, cá in acesta sfera intermediaria va incepe neaperatu rolulu si importantia mladitei latine d'in Oriinte.

Tari in asta credintia nu ne inchietéza nici limbajulu energetic alu lui Fadeiew, nici vastulu seu proiectu, offeritu meditatiunii lui Gorciakoff!

Zelulu juvenilu, unitu cu geniulu militaru, pote face forte multu, pote storce munti de aur, punendu spad'a in cumpena, dar' nu va reusi se radice pre ruinele poporeloru nationale Unitatea Slava, confundata intr'unu mare imperiu russo-ortodossu.

Farmaculu ortodossismului si-a perditu poterea de alta data: nu mai pote fi unu secretu pentru lumea cugetatoria, cá acestu ortodossismu are special'a si captios'a semnificatiune in planulu Russiei a mistifica poporele si a le distruge nationalitatea.

Original'a si metodic'a doctrina a modernulu Capod'Istria nordicu serva numai dora a ne convinge pre deplinu, cá ideele traditiunale in politic'a Tiariloru facu si asta-di obiectulu celoru mai sanguinice si exclusive preocupatiuni in diplomati'a russa, care se vede pre dispusa a exploata d'in nou totu capitalulu violeniei bizantine si alu pasiunii orientale in essecutarea vechiulu testamentu politicu.

Secularulu visu despre o turma ortodossa si unu pastoru pravoslavnicu a facutu epoca si in allucinatiunile generalulu Gurowsky la 1848 si in proiectulu propagandistulu Herzen d'in 1854.

Occuparea Moldo-Romaniei d'in acei memorabili ani; not'a fulminanta a celebrulu Nesselrode, care spunea Eu-

ropei, cá originea ginte romane s'a perditu in chaos secoliloru; tote astea au statu in strinsa legatura cu cursurulu apostolatu alu infacaratoru visatoru Gurowsky Herzen.

Teori'a acelu frumosu visu, pusa in practica la 1854 si 1854, ni-a spusu, ce intiellege Russia prin Cestiunea Oriintelui!

Asta-di acesta cestiune fiindu redescaptata, noi intremu: Germani'a Cesariana uitá-va profeti'a augustulu p' scrieru de la S-ta-Elen'a, care i spune cá: Europ'a va veni cazaca d'in momentulu ce se va operá Unitatea rus-slava? — Uita-va profeticulu versu alu chedivulu Mehem Ali d'in 1841? — Uita-va resentimentele alarmante avertimentulu democratulu badensu Hecker d'in 1846?

Cunoscutulu pseudonimu Arkolay, antites'a lui Fadeiew ni raspunde in modulu celu mai concretu, prin laconic dar' cuprindietori'a sa dilema:

Asi'a seu Europ'a? — Barbari'a seu Cultur'a? Slavii seu Germanii?

Incercarea, cadiuta la 1848, candu intregulu continentu era incendiatu; cadiuta la 1814 si 1831, candu Franci'a gasia intr'o positiune aproape analoga cu starea ei actuala candu si Itali'a si Germani'a erau desmembrate; candu, fine, Austri'a si Prussi'a detoriáu Russiei esisintia lor poté-va reusi asta-di facia cu o Germania-Unita, ajunsa apogeuulu poterii?

Esemplulu Prussiei in Hanover'a, Schleswig, Nassau, Alsaci'a, Loren'a, nu va poté consacrá principiulu conciniloru si nu este de natura a incuragiá velleitáite Russiei.

Nemtiulu russisatu Eduardu Ruffer, mai putienu a ceru de cátu Fadeiew, dar' mai neimpacatu in resentimentele sale contr'a stirpei latine, luandu a supra-si misiune propagandei, ni spune cu naivitate, cá: „Russi'a nu cetera la concuiste in Oriinte; cá accentulu germanu alu Austriei displace poporeloru resaritene; cá Angli'a, facundu pre apogeuulu Turciei, este in Oriinte ceea-ce a fostu in Indi'a facu cu sermanii indigeni; cá Franci'a, fiindu cadiuta in vechi apatia si ostentatiunile ei turco-fle, fiindu mai multu o specu pentru querele d'in Germani'a nu va isbatí la noi cu politic'a nationalitatiloru, pre cátu tempu Russi'a merge man in mana cu Prussi'a si voru avé in Romania unu bullevaru puternicu.“

Terminandu elu conchide, cá „in peninsul'a Emu nu va triumfá elementulu romanu, ca la Pirenei si Apenini.“

Hinc illae lacrimae!

Sé relevamu contradictiunile si misticismulu profetu ex-professo.

Accentulu germanu displace in Oriinte. — Germani'a Prussi'a va dá totu concursulu Russiei ca se scutesca poporele de acelu abominabilu accentu!

Romania este unu puternicu bullevaru si Franci'a va reusi cu politic'a nationalitatii!

Da; Austri'a trebuie respinsa, accentulu germanu p' scrieru, Franci'a si Angli'a inlaturate, principiulu nationalitatii escomunicatu pentru ca ortodossismulu se triumfa Emu si asta cetate de granitu, tertulu ante-postu alu Europei, se pota fi remisa Confederatiunii Russo-Slave o trecutoria deschisa pre sema nordulu pravoslavnicu.

Acést'a este program'a. Respunda Prussi'a, daca i pot conveni o asemenea magulitoria perspectiva.

Nu mai ceremu vre-unu respunsu de la stirpea latina atátu de maltratata in panoram'a lui Ruffer.

Amorulu politicu russo-prussu nu se va urca pana punctulu culminantu alu deliriului, ca se puna in man Muscaliloru acea cetate-de-granitu.

Ostilitatea si aversiunea Cesariloru de la Nev'a Baltica pentru tulpin'a latina d'in Occidente si mladitei d'in Oriinte, veri-cátu de naturale si intensive aru fi ele, voru poté face concurrintia sentimentulu de conservatiune alu fia-carui d'in cei dooi aliati.

Noi, intemeiati pre marturi'a istoriei si facundu apelu la memori'a poporeloru resaritene, constatamu: cá ad Franci'a, banuita, ultragiata, proscrisa fara cuventu, a fostu singur'a potere, care in toti tempii a impinsu sentiulu de justitia si ecuitate pentru victime; a fostu unic'a potere care a datu lumii cele mai elocinti probe despre generositate si esemplar'a desinteressantia, propria numai gintii latine, sacrificandu tesanrele si sangele filoru ei in Oriinte fara a fi incercatu macaru a se impune seu a-i impune vointia?

St. M. Girardin, Nestorele publicismului, scriindu in acesta importanta cauza, nu numai cá nu se vede portatu acelu spiritulu timidu, egoistu si repulsivu in privint'a elementulu slavu, grecu, albanesu seu bulgaru — pentru ca Russi'a affecta atáta simpatia si sollicitudine — dar' se revolta in excessulu seu de marinimia la ideea unei possible cuceriri, fia despre Nordu, fia despre Apusu, si pre canitatele scrieri russofile avendu in vedere numai tnt'a m' covita propunu regularea Oriintelui cu escluderea Franciei in detrimentulu Romaniloru, generosulu aperatoru, finu Galliei, declara in faci'a lumii cá: „Viitorulu poporeloru martire nu se poté sacrificá ambitiunii europene, si d'nu'a candu aceste popore se voru stinge seu oprime, lupu va incepe intre Occidente si Resaritu!“

*) Dieser dritte Vorposten Europa's aber wird nicht das romanische Element triumphiren sehen. — E. Ruffer, Balcan-Halbinsel, Bautzen, 1869, pag. 39.

*) Vedi Nr. 31 ai „Fed.“

In asta radia a consciintei vedem resfrangându-se ideea divină, că desprețului celui slab și estermăinarea celor mici n'a fostu și nu este în caracterul gintii latine.

Istori'a nepartinitoria ni pote attestă, că stirpea română d'in toti tempii, începându de la Rom'a domnitoria, candu individulu se perdeă în Statu și candu nu eră formulatu încă științificamente principiulu naționalității, a datu poporeloru legi, civilitate, știința, idei sociale, consciința de sine; a datu cu unu cuventu: omului drepturile cetățienului și vice-versa!

Urmat'au totu astu-feliu: Prusso-Germani'a filosofa, Russi'a patriarcala, Austri'a pretinsa conciliatoria și Ungari'a pretinsa democratica?

Intrebati poporele cucerite în puterea dreptului celui mai forte, și ele voru răspunde, că ceea ce li s'a datu, este Noptea Eterna, cu care a fostu înzestratu dieulu Pluto pre fic'a lui Ceres pentru orgiele Nuntiei.

Voru răspunde, că li s'a datu civismulu, adeca cinismulu teudescu, cazacu, mongolu, filosofi'a raptului, desfiderea justiției și a umanității!

N'a fostu Franci'a, nici Itali'a, nici Spani'a, cari, începându d'in alu XIV secolu, au sugrumatu poporele de la Apusu și Resaritu, rapindu-li naționalitatea, drepturile, libertățile și chiaru resulfarea.

Complicatiunile, sub cari geme asta-di Oriintele, nu sunt peccatele familiei latine.

In vechime, cam pre la 1204, imediatu dupa asasinarea lui Alessiu IV, fiindu chiamata Franci'a unita cu Veneti'a să ocupe Constantinoplea, care să sbuciumă sub greutatea lupțelor intestinale, nu s'a gânditu la cuceriri în Oriinte.

Eră în dreptulu și în puterea Franciei să resbune cu aceea bine-venita ocaziune usurparea de către Greci a tronului latino-romanu. A resbunatu? — Nu! Silita a descompune o unitate politică artificială și întemeiată pe elemente centrifugale, ea s'a marginitu a impartî imperiulu cădiutu și deservatu între poporele Oriintelui, incredintându Comneniloru Trapezuntulu, Paleologiloru imperiulu bizantin propriu dîsu, și rezervandu pre sem'a familiei latine partea minima, care constituia imperiulu latinu sub Baldovini.

In tempii noi este totu aceea generosa Franci'a, care a radiecatu drapelulu emancipării la Pirenei și Appenini, preste Oceanu ca și în Oriinte, facundu a se înscrie în cartea poporeloru divinulu Principiu de Naționalitate.

Ne oprimu de o cam data la aceste fapte istorice, nepotendu fi loculu aici pentru desvoltări de asemenea natură; promitemu inse a reveni cu alta ocaziune, candu vomu avé să examinăm, cari sunt elementele etnografice în Oriinte, cine a ținutu poporele secestrate, cine le-a exploatatu în toti tempii, care va fi sortea lor în raportu cu neprescribibilulu dreptu la o individualitate proprie?

Reluandu firulu întreruptu, constatăm că: sinteticulu resumatu în proiectulu lui Fadeiev și Ruffer este:

Unu mare Imperiu Ortodossu; escomunicarea gintei latine la Pontu, Delt'a și Emu; distrugerea Austriei pentru accentulu ei germanu...

(Finea va urmă.)

Romani'a.

Adunarea deputatiloru.

Siedinti'a de la 13. mart. 1871.

(Urmare.)*

P. Gradistenu combatu închiderea discuțiunii, că-ci închidendu-se nu se ajunge la nici unu rezultatu. Nu se voru votă legile financiare până n'o fi majoritate. Unu guvern nu pôte stă de cătu cu vointi'a sa, încrederea M. Sale și vointi'a camerelor. Acestu guvern are 2 factori, vointi'a sa și a Domnitorului: e cestiunea dacă are și încrederea camerelor. De va avé-o, va remană și va duce țiera la limanu, de nu, ne va tramite a ne recorî. E una propunere de neîncredere ce se face: trebuie s'o dezbatemu și pre ace'a.

Manolache Costache Iepurenu sustiene închiderea discuțiunii. Situațiunea e grava și nu mai pôte fi cestiune de una luptă între acei cu idee liberale și între cei cu idee conservatorice. Adeverat'a luptă e între țiera și uliția! (Proteste energice).

Gr. Balanescu: Calumnie!

Candiano: E luptă între țiera și Strusberg!

Iepurenu: Între țiera și cei ce au adusu pre Strusberg! E luptă între cei ce voiescu a îndreptă reulu facutu, între uliția și țiera (Proteste: Nu e adeverat!)

Candiano: Insultati capital'a Romaniei. Advocații lui Strusberg se facu ministri! (Aplause. Scomote și întrerumperi.)

Președintele se scôla de la birou și suspinde momentanu siedinti'a. — La redeschidere, Iepurenu continuă a rogă pre deputati, ca — în faci'a sincerei elocinții a d-lui primu-ministru — cu totii să se puna pre lucru spre a termină legile financiare. Fostulu ministru de financie însuși a dîsu camerei, că nu i-a datu totu concursulu, și că n'a votatu legile financiare.

Campinenu propune a se întrebă ministri de voru a se clarifică cestiunea ministeriale.

Catargiu declară că nu se voru amestecă în regulamentul camerei.

Nic. Fleva cetesce acêsta propunere: „Ordine de dîmotive a ta.” „În faci'a retragerii ministrului d'in 18. decembre, care avé încrederea adunării; în faci'a noului ministeriu, formatu sub presiunea exercitata de actualele primu-ministru, în conferința secreta a adunării d'in 11 curinte; în faci'a amenințării de abdicare a M. Sale Domnitorului, comunicata Adunării în aceeași conferința și a condițiuniloru pretinse d'a se votă în câte-va zile bugetulu și legile financiare; considerandu că Adunarea în aceea conferința n'a ținutu sêma de acele condițiuni, ca contrarie demnității ei și asupritorie drepturiloru constituționale ale adunării; considerandu că cu tote acestea, noulu ministeriu s'a formatu sub presiința d. Lascaru Catargiu și cuprinde în sine persoane cari, în Adunare, au propusu votarea bugetelor în blocu pre doi ani, ceea ce este contr'a constituțiunii, și cari în dezbaterea cestiunii Strusberg s'au pronunțiatu în favorea pretensiuniloru esorbitanti ale concesionariului de a se plăti de Statulu romanu dobend'a, fără a avé drumuri de feru, ceea ce este contr'a clauseloru positive ale legii de concesiu: Camera, declarandu că n'are încredere în ministeriulu actualu, trece la ordinea zilei. — Semnati: N. Fleva, I. Negura. (Aplause în stang'a).

Primu-ministru întrebă ce va face biroulu în faci'a acestei propuneri?

Președintele: Ce va dictă regulamentul. (Sgomote și proteste în drépt'a).

Siedinti'a se suspinde d'in nou pre 5 minute, dupa care, președintele areta că, pre candu biroulu discută, propunetorii au venitu și au modificatu-o în modulu urmatoriu: Propune. Camer'a: În faci'a retragerii ministeriului d'in 18. decembre, care avé încrederea adunării. În faci'a noului ministeriu formatu sub presiunea exercitata de actualulu primu-ministru în conferința secreta a adunării d'in 11 curentu și a condițiuniloru pretinse de a se votă legile și bugetulu în câte-va zile. Considerandu că, adunarea în aceea conferința, n'a ținutu sêma de acele condițiuni, ca contrarie demnității ei și usurpatorie drepturiloru constituționale ale adunării; considerandu că, cu tote acestea, ministeriulu acestu-a s'a formatu sub presiința d-lui Catargiu și cuprinde în sine persoane cari, în Adunare, au propusu votarea bugetelor în bloc pre doi ani, ceea ce este contrariu constituțiunii, și cari în dezbaterea cestiunii Strusberg s'au pronunțiatu în favorea pretensiuniloru esorbitante ale concesionariiloru de a se plăti de statulu romanu fără ca să aiba drumu de feru, ceea ce este contrariu clauseloru positive ale legii de concesiu: Camer'a declară, că nu pote avé încredere în acestu ministeriu și trece la ordinea zilei. Semnati: Nic. Fleva.

Negura: Ceru cuventulu. Eu n'o modificu.

N. Fleva areta că, spre a radieca susceptibilitățile biroului, a retrasu partea care potea radieca susceptibilități. D. Negura, care subscriesce cea d'antăiu propunere, nu si-a retrasu prim'a redacțiune, că-ci n'a potutu fi convinsu de nelegalitatea ei. Eta cum si-a modificatu motiunea:

D. Primu-ministru întreba, dacă și prim'a redacțiune se va inseră în procesele verbale.

Președintele răspundendu, că nu, dlu Primu-ministru, Lascaru Catargiu, declară că si-face rezervele sale până dupa votu.

În cestiune de regulamentu, V. Boerescu sustiene, că urmeza a se pune la votu închiderea discuțiunii și pre urma să se puna la votu motiunea, ér' dlu Nicolae Ionescu, combatendu pre Boerescu, întreba a sup'r'a carei cestiuni să se închidă discuțiunea? S'a pusu cestiunea ministeriale, s'au datu explicări și s'a cerutu închiderea discuțiunii: éta totu.

Ordinea de dîmotive a ta inse nu s'a discutatu și a sup'r'a ei are să urmeze discuțiune. Ore credeti, că va pacifică spiritele, violentandu cestiunile și facundu presiune a sup'r'a consciințelor, cum ati facutu ieri presiune a sup'r'a camerei, cu fortia armata? (Aplause) Lasati dar' discuțiunea: la d'ia contr'a minoritatea mergea nu la uliția, ci la alegutori, si li areta, că s'a pusu calusiulu liberiloru aleși.

Ce e unu ministeriu? Carpu vré să nu scie ce este unu ministeriu? Apoi unu ministeriu constituționale e mai multu de cătu constituțiunea.

Carpu: Protestezu în modulu celu mai energicu!

N. Ionescu. Pentru că unu ministeriu constituționale este aplicatiunea viua a constituțiunii. Gravulu istoricu alu constituțiunii Angliei spune, că atunci constituțiunea s'a consolidatu, candu a venitu la putere unu ministeriu constituționale. Lasati-ne să spunemu țierei și tronului care ne-a provocatu, de ce dăm votu de neîncredere acestui guvern, lasati-ne d'oastra, cari ve esaltati de bucuria pentru venirea lui la putere.

L. Catargiu. Am cerutu cuventulu să ceru urmarea discuțiunii.

N. Ionescu. Pré bine! Unu gestu alu d-vostra va convinge pre acêsta parte a camerei (drépt'a) mai multu de cătu ori-ce argumente (Aplause).

L. Catargiu areta, că nu e omu care cu unu gestu să faca pre majorități a-lu urmă. D-sa roga pre camera a continuă discuțiunea, că-ci cestiunea e forte grava. (Sgomote — întrerumperi — dialoguri).

I. Campinenu, luandu cuventulu arêta, că prim'a cestiune ce se pune unu guvern nou este: care sunt cauzele caderii fostului ministeriu, care se bucură de încrederea țierei, că-ci unu ministeriu nou este una urmare a celui trecut. Nu imputati poporațiunii d'in București, că e rezervatitoria: ea este una parte d'in natiune, ținuta oculta. Tiera și eu credu, că acestu guvern e venitu într'unu locu lasatu golu prin înfuinti'a strainului! Cine a adusu ieri la camera armat'a? Guvernulu a spus, că nu scie: cine dar' a adusu-o? Unu singuru omu d'in parlamentu a declarat, că noi suntem obligati a plăti detentoriloru de obligatiuni ale lui Strusberg. Acelu omu este chiamatu la ministeriu. Până la probe contrarie, eu voi crede, că într'adinsu pentru acêsta acelu omu, d. Costaforu, a fostu chiamatu ca ministru. P. Mavrogheni a propusu acum câte-va zile a se dá bugetele pre 3 ani în blocu, adeca dsa să asigure resursele și d. Costaforu, ca ministru de esterne, să le plătesca. Solutiunea cestiunii nu pote dá camer'a. Ministeriulu va dá-o. Dacă motiunea se va votă, va fi bine. De nu se va votă, va dice că camer'a a fostu sub una înalta presiune, că-ci — nevodandu motiunea — e a fi contr'a consciinței noastre!

D. primu-ministru nu scie ce constituțiune prevede ca dloru să spuna cauzele demisiunii fostului guvern. Nu scimu nimicu! Cătu despre armat'a venita la camera, declară că dsa a datu ordine ca să vina la camera unu colonelu cu armata, să se puna la dispozițiunea dlui președinte. Elu a venitu, s'a adresatu dlui președinte, i s'a datu ordine să se retraga și s'a retrasu. Eta totulu. Cătu despre venirea dloru la putere, dsa citește art. 93 d'in constituțiune, care dá, între cele alte prerogative ale domnului, și numirea și revocarea ministriloru săi. Camer'a are dreptu a se pronunță si dîns'a.

Costaforu, ministru de esterne, răspunde la imputarea ce i s'a adusu că a venitu la putere spre a face să se plătesca lui Strusberg, răspunde că e liberu a avé opiniuni individuale ca deputatu, inse detori'a sa ca ministru nu e să si puna în lucrare opiniunea sa ca deputatu, ci pre a camerei, d'in votulu carei-a nu se va abate. De ce nu me laudăți pentru că amu combatutu pre Strusberg la Senatu, unde amu primitu tratări necuviințioase, împreuna cu d. Ionescu, de la unu poporu care nu sciu d'in ordinele cui se adunase? Nimicu nu se face fără răspunderea întregului cabinetu și fără votulu camerei.

(Finea va urmă.)

VARIETATI.

* (Necrologu.) Iosifu Bozontai, proprietariu în Ineu, și surorile sale: M. Magdalena, Anna și Elisabet'a în numele lor și alu numerosiloru consangeni, cu inima doioasă însciințiea morțea iubitei lor mame, Anna Bozontai, nascuta Borbola de Giungiu (Gyöngy), vedu'a lui Ioane Bozontai, fostu parocu și protopopu românescu gr. cat. în Bedeu, repausata în 16/28. martiu în etate de 73 de ani. — În eternu amintirea ei!

* (Teatru natiunalu.) Comitatu societății pentru fondu de teatru natiunalu și-ținê siedinti'a sa lunaria. domineca, în 7/19 martiu. Secretariulu comitetului, dlu Ios. Vulcanu, relată, ca în lun'a trecuta a încursu în favorulu fondului una suma de 72 fl. v. a. Dupa ace'a dlu președintele dr. Ios. Hodosiu relată, că dlu ministru de interne pottesce a se face unele modificatiuni în statute, comunicandu totu-una-data acele modificatiuni. De-ora-ce acele schimbări sunt numai stilistice, și neci decătu esențiale, comitetulu se ținê în dreptu ale prim'i, raportandu mai tardiu în privinti'a lor în adunarea generale, ce se va ținê în urbea Satu-Mare, în 1 iunie 1871. Astu-feliu se spera, că statutele voru fi în scurtu tempu aprobate de guvern, și atunci comitetulu si-va poté începe activitatea sa. „Familia.”

* (Anunțiu funebrele.) În numele jelniciloru parinti: Paulu Orosu preotu gr. cat. în Leordin'a, în Marmat'a, cu Emili'a, soci'a sa, a fratiloru, suroriloru și a altoru rudenie, precum și a întregu clerului teneru gherlanu, cu adunca dorere și condolinția fraternă se face cunoscutu, cumcă talentuosulu teneru: Nicolau Orosu, teologu în anul II, dupa unu atacu vehementu de crieri, și dupa unu morbu înfloratoriu de 4 zile, în 30. Martiu st. n., la 3 ore demaneti'a, si-a finițu cursulu vietiei abie de 19 ani. — Remasțiile lui se astrucara în 31 a. l. c. în cimetierulu d'in Gheri'a la 4 ore. — Fia-i țierin'a usiôra!

* (Flotele diferiteloru staturi europene) au urmatori'a putere: Angli'a și Britani'a-Mare are 630 de năi cu 7982 tunuri și cu una putere de calu de 105,898; Franci'a are 362 năi cu vaporu și 100 de năi cu ventrele (panze) cu 4834 tunuri și cu una putere de calu de 91,338; Tiera de giosu 67 vaporu și 64 de năi cu ventrele cu 1303 tunuri; Portugali'a 5 vaporu, 25 năi cu ventrele cu 356 tunuri; Ispani'a 74 vaporu, 48 năi cu ventrele cu 1000 de tunuri; Itali'a 88 vaporu, 8 năi cu ventrele cu 998 tunuri și cu una putere de calu de 26,716; Austri'a 53 vaporu și 164 năi cu ventrele; Turci'a 91 vaporu, 94 năi cu ventrele cu 2370 de tunuri; Svedia și Norvegi'a 53 vaporu, 256 năi cu ventrele cu 1323 tunuri; în fine, Danimarc'a 31 vaporu, 58 năi cu ventrele cu 455 tunuri

*) Vedi Nr. trecuta alu „Federat.”

cu una putere de calu de 3890. Este de insemnat, că puterea unui calu face câtă puterea a siese omeni.

* (Locuitorii avitici ai Americiei.)
Diurnale americane comunica, că cu ocaziunea construirii unei linii ferate de la Dubuque la Minnesot'a, lucratorii au aflat în Iov'a mai multe odăi și celare sapată în una stancă de petra de varu și, șapându încă una urma mai aduncă au mai aflat una chilia bolțită, plină de schelete-omenesci de una marime estra-ordinară, celu mai mare de șapte urme și optu policari. Figur'a sorelui, carea se potea observă pre unulu d'intro paretii suterrani, areta, că scheletele descoperite se tragu de la unu poporu, care a adorat și s'a închinat acestu corpu cerescu; una alta figura, carea reprezenta pre unu omu, care descinde d'in una barca cu una columba în mana, s'ar' poté privi de nna reminiscenția a diluviului (potopului). Degetele scheletului celui mai mare tieneau unu ornamentu de margele, ér' la pitioarele loru se aflara bucăți de vestminte putredite. Afara de acéști se aflara încă mai multe instrumente de arama, de unde se conchide, că minele de arama de la laculu superioru s'au exploatat și lucratu încă în cele mai vechie periode. Tote aceste reliquie s'au transferat în institutul pentru arta și literatura d'in Iov'a.

* (Cravala judanescu în Saibusiu.)
In cetatea Saibusiu, în Silesi'a austriacă, s'a intemplat în d'ilele d'in urma ale lunii lui martiu unu cravala judanescu care, dacă s'ar' fi intemplat în Botosiani, séu în altu locu alu Romaniei, corifeii judanimei și satelitti loru bine-corrupti, aru fi alarmat tota lumea, că romanii sunt judanofagi, persecuta religiunea israelita, s. a., ba aru fi cerutu chiaru și intrenire estera în favorulu filoru lui Iuda. — Éca istori'a acestui cravala: În cetatea Saibusiu se afla una fabrica de postavu, în carea funcțiuná de mai multi ani unu judanu holteiu, ca factoru conducatoriu alu fabricei. Acestu-a se casatori în 23 martiu, dar' fiindu-că antisti'a comunale d'in Saibusiu nu vré sè suferá nice una familia judana în intrulu cetății, primariulu invită pre judanu sè-si caute altu locu de locuția cu tiner'a sa socia. Judanulu, spriginitu de prefectulu tractualu, nu dede ascultare acestei invitări. În ser'a de 24 martiu, se adună una mulțime de poporu înainte fabricei și amenință, că va sparge și sfărâmă totu, dacă parechi'a judanescă, care se instalase cu una d'i mai înainte, nu va parasí fabric'a. De asta-data inse, prin promisiuni séu amenințări, se evită turburarea. În ser'a d'ilei a dou'a inse poporul se adună de nou și începă a sparge ferestrele și a aruncá cu petre a sup'r'a gardmiloru și a financiloru, cari alergara intru ajutoriu. Acesti d'in urma puscara mai întâiu în aeru și apoi a sup'r'a mulțimei, cu care ocaziune omorira una femeea și vulnerara greu pre mai multi cetățieni, cu tote acestea inse trebuira sè se retraga. Craválulu, dupa-ce s'au spartu usiele, tote mobilele, mai multe masíne, și dupa-ce a primitu și judanulu câte-va petre în capu, a luat dimensiuni asié de mari, încátu prefectulu cercualu se vediu silitu sè telegrafeze, la 12 ore noptea, la Cracovi'a dupa milită. Starea e critica, de ora-ce poporul amenință sè resbune și pre femeea omorita. Judanulu cu soci'a sa scapara cu fug'a la Bielitz. Cetatea Saibusiu se tiene de domeniulu arci-ducelui Albrecht.

Consemnatiunea Contribuitorilor

spre ajutorarea materiale a „Federatiunei“ incurse la Red. în an. 1869 dupa prim'a condemnare.

D'in Urminisiu (Transilv.) prin D. Ionu Vasvari parocu rom. de la Domn'a Anna Vasvari, prețesa 1 fl. 20 cr. DD. Elia Avramu, docente, 60 cr. Ionu Vaida propriet. 20 cr. Vasiliu Bancosiu curator. 28 cr. Vasiliu Timariu, 20 cr. Maria Dragomiru, 20 cr. Giorgiu Bancosiu, 20 cr. Onuti Dragomiru, 41 cr. Onuti Dragomiru, tit. 20 cr. Nutiu Bancosiu, 30 cr. Vasiliu Dragomiru, j. 20 cr. Teodoru Filepu, 20 cr. Vasiliu Petricu, 20 cr. Stefanu Bancosiu, 20 cr. Floru Bancosiu, 25 cr. Vasiliu Bancosiu, ge. 20 cr. Onuti Vaida 20 cr. Mitru Chioranu, 20 cr. Nutiu Muresianu, 20 cr. Vasiliu Muresianu, 20 cr. Onuti Popu 20 cr. Giranu Grossu, 20 cr. Andreiu Bancosiu, 20 cr. Alesa Bancosiu, 20 cr. Mitru Popu, 25 cr. Elen'a Zachu, 20 cr. Florea Zachu, 20 cr. Cicu Bancosiu, 20 cr. Vasiliu Bancosiu, j. 20 cr. Ionu Bancosiu, 30 cr. Vasiliu Bancosiu, primariu comunalu 20 cr. Stefanu Dragomiru, 8 cr. Onuti Dragomiru, 8 cr. Vasiliu Zachu, 12 cr. Vasiliu Transianu, 4 cr. Alesa Chioranu, 8 cr. Nutiu Dragomiru, 12 cr. Maria Cucu, 8 cr. Petru Bancosiu, 4 cr. Ionu Popu, cant. 16 cr. Onuti Cucu, 16 cr. Teodoru Bancosiu 16 cr. Cicu Bancosiu C. 8 cr. Villa Popu, 12 cr. Grigoriu Bancosiu, 8 cr. Nutiu Dragomiru, 8 cr. Vasiliu Bancosiu, P. 20 cr. Onuti Dragomiru, S. 8 cr. Petru Petricu, 20 cr. Teodoru Pustaiu, 8 cr. Onuti Popu, 8 cr. Anna Tihatanu, veduva 4 cr. Gliga Cosm'a, 8 cr. Nutiu Velle, 8 cr. Simeonu Bancosiu, 3 cr. Alesa Chioranu, 6 cr. Nutiu Blidariu, 9 cr. Simeonu Dragomiru, 12 cr. Mitru Bancosiu, 9 cr. Solomonu Maieru israelita, 60 cr. Anna Busgău, 12 cr. Giorg. Dragomiru, on. 15 cr. Lazaru Dragomiru, 6 cr. Leca Dragosiu, 15 cr. Iosifu Dragomiru, 15 cr. Anna Sabău, veduva 15 cr. Paulu Branu, 24 cr. Onuti Zachu, 6 cr. Vasil. Bancosiu M. 15 cr. Ionu

Pusteanu, 15 cr. Vasil. Sabău, 6 cr. Vasil. Muguru, 12 cr. Simeonu Petricu, 3 cr. Stefanu Zachu, 6 cr. Onuti Vulcanu, 15 cr. Vasil. Bancosiu M. 15 cr. Grigoriu Dragomiru, 12 cr. Vasiliu Busgău, 10 cr. Vasil. Sabău, 10 cr. Onuti Cosm'a, 10 cr. Stefanu Dragosiu, 10 cr. Giorgiu Dragomiru 4 cr. Paulu Hiesiu, israelita, 4 cr. Beserica rom. gr. c. 58 cr. Sum'a 14 fl. 63 cr. v. a.

D'in Basesci (Selagiu, Transilv.) prin D. Giorgiu Popu propriet. și Mitru Rusu primariu com. Andreic'a Popu curat. pr. Ales'a Mariasiu, tut. orfanalu, Vasiliu Rotisiu poses. Teodoru, invetiator. cá collectanti esmisi prin comitetulu comunalu,

de la DD. Mihaiu Popu, jude cerc. 30 fl. v. a. Petru Popu sen. not. c., Ionu Boitoru notariu c. câte 5 fl. Teodoru Popu, docente, Demitru Rusu primariu com., Andreiu Popu, pos., Vasiliu Popu poses., Alesu Mariasiu tut. orfan., luon lederanu, economu, Ionu Simonu, ratiunante porcariu, Mihaiu Bande, ratiunante pecurariu, Giorgiu Verebu, ratiunante pecurariu, câte 1 fl. — Stefanu Mercia simbrariu, Danielu Crisanu simbr., Simeonu Orha simbr., Nutiu Crisanu simbr., Simeonu Romanu, carausiu, câte 50 cr. — Gavriila Ratisiu, pos., Constantinu Ratisiu, pos. Vasiliu Ratisiu, pos., Floru Popu, pos., Simeonu Popu, pos., Gliga Selagianu pos., Zaharia Muresianu pos., Giorgiu Sasca, pos., Ignatiu Marcovicu arendator., Andreiu Popu cur. prim. câte 40 cr. — Ludovicu Bernadu arindatoru, Iosefu Weiss, arindator, câte 30 cr. — Simionutiu Popu pos., Iosifu Popu pos., Ionu Pinteá pos., Vasiliu Popu pos., Giorgica Popu pos., Ferentiu Tursti, negociatoriu, Nutiu Banfe pos., Klein Herchs arindat. câte 20 cr. — Nutiu Sasca pos., Leopoldu Rosenberg maiestru caltiunariu, Samuilu Egri arindat. câte 10 cr. — De la mai multi contributori bucate adunate s'a vendutu cu licitatiune (mediatu) 5 fl. 40 cr. — Giorgiu Popu, proprietariu 50 fl. v. a. Sum'a totala 123 fl. 50 cr.

Sciri electrice.

Paris, 31. martiu. Se asigura, că epistolele și diurnalele adresate afara de Parisu nu se espedeza. Una epistola a lui Luilliers constata, că d'insulu este arestatu, d'in caus'a că a recomandat comitetului moderatiune.

Versali'a, 31. mart. Guvernulu a rafuitu ieri Germaniei cinci milioane de franci și a promis, că în curundu va rafui încă alte 27 milioane.

Brussele'a, 31. mart. Conferinția pentru pace nu va mai tiené nici una ședinția, tote negociatiunile se voru face în scrisu, spre a evită ori-ce controversa. Regularea cestiunii confiniarie și a comerțului se va face prin una delegatiune speciale.

Florenti'a, 31. mart. În Itali'a s'au arestatu mai multi emissari ai comitetului revoluționarulu d'in Parisu — Flot'a pancerata remane de-o-cam-data armata.

Parisu, 31. mart. Comitetulu centralu funcționeza încă, dar' i s'a restrinsu puterea a sup'r'a gardei nationale. — În ședinția de ieri a comunei. Lefrançais fù alesu presedinte, Rigault și Ferray de secretari, Bergeret, și Duval de asistenti. Ședințiile comunei nu voru fi publice. Comun'a a aprobatu raportulu comisiunii despre alegeri și a pronunțiatu incompatibilitatea mandatului de deputatu alu adunării nationale cu mandatulu de membru alu comunei. Avendu în vedere, că drapelulu comunei este drapelulu republicei universale, se va propune admiterea strainiloru în comuna.

Parisu, 31. martiu, 7 ore ser'a. Servitiulu postalulu este intreruptu cu totul. Asta-di n'a intratu în Parisu nice una epistola și nice unu diurnalu. Comunicatiunea călii ferate între Parisu și Versali'a încă este intrerupta pre partea dreapta a Sequanei. Pre partea vestica a Parisului sunt asta-di tote portile închise. Aceste mesur'e s'au luat, precum se d'ice, d'in caus'a sosirii trupelorulu d'in Versali'a în Neuilly.

Londonu, 1. april. Scirile d'in Parisu de la 31. martiu comunica, că regimentulu de linia alu 13., pre care l'a fostu tramisu guvernulu d'in Versali'a la podulu de la Sevres spre explore, a desertatu în masa la Parisu. — Thiers a solvit nemiiloru 500 milioane, pentru a concede francesiloru sè ocupe forturile nordice de la Parisu. — Comun'a a storsu de la cinci societăți de asigurare unu imprumutu. Comunicatiunea postale între Angli'a și Parisu s'a intreruptu.

Londonu, 1. april. „Times“ se teme de terrorismu în Parisu. Cuventulu „Guillotine“ se aude d'in tote gurile. Condamnările summarie se immultiescu.

Praga, 1. april. Memorandulu lui Rieger se va presintă imperatului.

Brussele'a, 1. apr. Unu corresponsind d'in Parisu alu „Independenței belgice“ demitiesce faim'a despre desertarea unui regimentu de linia.

Parisu, 1. april, 7 ore ser'a. Portile s'au redeschis. — Agenti ai comunei au ocupatu biroulu politfei. — Noulu diurnalu „Social“ provoca comun'a sè proclame stergerea dreptului ereditariu.

Parisu, 2. april. Comitetulu centralu nu vré sè ceda loculu noului consiliu municipalu; în una ședinția secreta s'au intemplat scene infocate. Truppele guvernului d'in Versali'a au ocupatu Meudon-ulu, St. Cloud, Puteaux și padurea de la Colombes. Generalulu Clinchant formeză în nordulu Franciei unu corpu de armata d'in prizonierii reintorsi.

Versali'a, 2. april. ser'a. Gardele nationale insurrecționare au ocupatu Courbevoies, Puteaux și podulu de la Neuilly, fure inse batute și alungate de trupele guvernului d'in Versali'a. — Truppele ocupara apoi tote barricadele și facura mai multi prizonieri.

Viena, 2. april. Principele Carlu fù provocatu d'in Constantinopolea, sè dechiare pozitivu, dacă accepta și în ce casu accepta vre unu spriginu esternu, séu dacă crede, că este în stare a si asigura însu-si person'a și ordinea. Atitudinea cabinetului rusescu a fostu până acum preste totu corectă și loiale.

Bucuresci, 2. april. În urm'a nesuinițelorulu intrunite ale reprezentantiloru ostrugurescu și prussianu, nemtiloru, cari au suferitu ore-că daune cu ocaziunea esceselor mai noue, li s'a oferitu desdaunare.

Parisu, 2. april. Aici domnesce mare iritatiune. 3000 de garde nationale fure atacate și batute la Courbevoire de 1000 de soldati.

Parisu, 2. april, 6 ore ser'a. Intre avant-gardele federatiloru și ale trupelorulu d'in Versali'a se intemplara mai multe loviri. Comitetulu a concentratu la Puteaux celu pucinu 60.000 fetiori. „Libertatea“ aduce sciri detaiate despre luptele intemplate la Courbevoire și Neuilly, și d'ice, că gard'a nationale a suferitu mari perderi și a fostu silita sè se retraga.

Versali'a, 2. april. Thiers a formatu duoe armate, un'a sub command'a generalului Ducrot, cu cortelulu generalu în Rennes, cea-lalta sub command'a maresialului Mac-Mahon, cu cortelulu generalu în Versali'a.

Bucuresci, 2. april. Se vorbesce, că pusețiunea principelui Carlu este necontentu periclitata, conjuratii (?) voiescu sè-lu atace noptea. (!)

Brussele'a, 3. april. Legitimistii s'au fusiunatu cu orleanistii. Scopulu loru este a alege pre Chambord de suveanu, ér' pre contele de Parisu de clironomu.

Viena, 3. april. Diurnalulu „Presse“ afla, că Port'a ar' fi primitu concessiune de la celelalte poteri, ca în casu de necesitate sè ocupe Bucurescii. La Siun'a se concentreza truppe.

Sucia v'a, 3. april. Scirile d'in Bucuresci spunu, că principele va plecá în tempulu celu mai de aproape. Temerile de una intrenire rusesca paru nefundate, de-ora-ce la Prutu nu se observa nici una miscare de truppe.

Londonu, 3. april. În cercurile diplomatice se vorbesce de desunirea principatelorulu dunarene și se crede, că acestu-a ar' fi singurululu mediu-locu pentru resolverea pacinica a cestiunii Romaniei. (Noi d'in contr'a credemu, că asta di, candu tote poporele nesuescu a se uní pre bas'a principului de nationalitate, de una asemenea desbinare nice vorba nu pote sè fia. N. R.)

Londonu, 3. april. „Times“ anuncia, că în lupta de domineca gard'a nationale ar' fi avutu una perdere de 200 fetiori, ceea ce se pare cam esageratu. Gardistii nationali, cari devinu prinsu, se voru impusca, sub cuventu de rebeli. Gardele nationale fure respinse la Courbevoire, de unde fure apoi alungate prin foculu tunurilorulu d'in Mont Valerien până la podulu de la Neuilly; aici sustienura una lupta infocata, dar' în fine, trebuira a se retrage la Parisu.

Burs'a de Viena de la 3. april 1871.

5% metall.	58.20	Londra	124.85
Imprum. nat.	68.05	Argintu	122.60
Sorti d'in 1860	95.30	Galbenu	5.85
Act. de banca	726.—	Napoleon'd'or	9.95
Act. inst. cred.	269.40		

Propriet., edit. și red. respundiet.: ALES. ROMANU.